

dering af højdegrænsen for udbredelsen af forskellige arter af dyrkede planter og en mængde minutiøse og meget interessante iagttagelser over kunstvandning. En enkelt bemærkning forekommer mig mærkværdig. S. 218 står, at de vigtigste regler for vandets fordeling er fastlagt i Koranen. Mon dette dog ikke er en elskværdig omskrivning af det forhold, at Islam's kerde ved en passende fortolkning kan finde en begrundelse for næsten hvad som helst i den hellige bog.

De moderne, ved amerikansk hjælp gennemførte, vandingsanlæg ved Hilmend Roud får et eget stort kapitel. Magister Klaus Ferdinand har leveret en kort, men værdifuld oversigt over Afghanistans nomadetyper. Endelig omfatter bogens sidste 70 sider en fyldig oversigt over de andre grene af erhvervslivet: skovbrug, mineralressourcer, håndværk og industri, handel og samfærdsel.

Bogen slutter med et opgør med en af og til benyttet sammenligning mellem Schweiz og Afghanistan, – der dog især fremhæver de store forskelle mellem det højt udviklede Schweiz og det ret uudviklede Afghanistan, – og en oversigt over Afghanistans politisk-geografiske stilling. En side 21 antydte sammenligning mellem Afghanistan og to andre områder under samme breddegrad: Nord-Afrika og de aride stater i det sydvestlige U. S. A. er desværre ikke ført til bunds.

I forordet taler forfatteren om den skæbnens ironi, der har medført, at han, som siden sin ungdom har stræbt at udarbejde kartografiske fremstillinger af geografisk-statistiske faktorer, er kommet til at behandle et land, hvorfra næsten enhver pålidelig statistik mangler. Han prøver dog gang på gang at komme frem til talværdier. Han indrømmer selv, at de folketal han side 131 har skønnet for afghanske byer kan være indtil 100% forkerte. Man spørger sig selv, om det så er værd at bringe dem. Imidlertid, forfatterens trang til at arbejde med tal kan også bringe interessante resultater. F. eks. tror jeg, at hans kritik af FAO's opgivelse af det kunstigt vandede areal i Afghanistan til 200 km² er fuldt berettiget. Her er ikke plads til at referere hele Humlums raisonnement. Muligt kan meget strenge teoretiske statistikere finde noget at indvende. Men når man har to i naturforhold og kultur så nært beslægtede lande som Persien og Afghanistan, og det næppe er meget fejlagtigt, at der i Persien findes 12 indbyggere pr. ha kunstvandet areal, så må det være splittegalt, når FAO's tal omregnet giver 600 indbyggere pr. ha vandet jord for Afghanistan. Hele Humlums øvrige fremstilling taler også imod FAO's tal.

Til slut blot dette: Det er en stor opmuntring for dansk geografi, at en dansker har udarbejdet et værk af denne karakter. Det vil sikkert kunne hævde sin stilling i den internationale geografiske litteratur.

C. G. Feilberg.

W. G. East and O. H. K. Spate: *The Changing Map of Asia*. 3die udg. 1958.

Methuen & Co. London. 15 × 22 cm. XVIII + 434 sider. 32 kortskitser og to udfoldelige plancher med oversigtskort. 36 sh.

Dette er en art håndbog i Asiens politiske geografi. Udgiverne er W. Gordon East, professor ved University of London og specialist i historisk geografi, og O. H. K. Spate, nu professor i Canberra og forfatter af et kendt værk om Indiens geografi. Men ved udarbejdelsen har en række andre

engelske geografer bistået dem, bl. a. Walter Fogg, senior lecturer i geografi ved University of Wales, og Charles A. Fischer ved University of Leicester.

En indledning, der handler om den almindelige baggrund for emnet, og en epiløg er forfattet af de to udgivere. Hovedindholdet af bogen falder i seks kapitler: SV.-Asien, India og Pakistan, SØ.-Asien, det kommunistiske Kina og Mongoliet, Asiens østlige randområder, Sovjet-Asien. Hver af disse regioner er behandlet fra mange synspunkter: den naturgeografiske baggrund, befolkningens økonomiske, politiske og sociale struktur. Mange specielle emner tages op: Olie og international politik, vigtige transportveje, problemer langs Sovjet-Asiens grænser. Alt i alt et uhyre nyttigt oversigtsværk.

C. G. Feilberg.

N. Ginsburg and C. F. Roberts, jr.: *Malaya*. University of Washington Press, Seattle 1958. Udg. af American Ethnological Society. 533 litograferede sider. 15 × 22 cm. 6 §.

Bogen er blevet til ved et samarbejde mellem geografer, historikere, sociologer, økonomer m. fl., men hovedforfatteren Ginsburg er geograf og har som sådan sat sit præg på redegørelsen, der falder i tre hovedafsnit: befolkning, erhverv og politisk udvikling. De to første afsnit er især baseret på en meget indgående analyse af den foreliggende, fyldige statistik og er ledsaget af en række fortrinlige kort, og tilsammen giver dette et meget detaljeret billede af det i mange henseender mærkelige samfund med dets i levevis og erhverv næsten uforenelige elementer: malayerne, inderne og kineserne. Den tilsvarende tredeling i erhvervslivet mellem risavlens, plantagekulturen (gummi) og minedriften (tin) har på grund af modstridende interesser været til stor skade for den økonomiske fremgang. Men takket være sit medlemskab af Colomboplanen har Malaya kunnet modtage stor hjælp fra de andre medlemslande, især England, Australien og New Zealand, til landvindingsarbejder (dræning og kunstvanding), til vandkraftstationer, til jernbane- og havneanlæg og andre trafik anlæg samt til investeringsopgaver inden for de forskellige dele af erhvervslivet. Bogen slutter med en gennemgang af den politiske udvikling, de administrative organer, de politiske partier og valgene op til 1955 samt de forhandlinger, der 1957 førte til *Merdeka*, Malayas frihed.

Viggo Hansen.

Sir Harold Tempany og D. H. Grist: *An Introduction to Tropical Agriculture*. Longmans, Green and Co. London 1958. 16 × 23 cm. XVI + 347 sider. 40 sh.

Afdøde Sir Harold Tempany, der var agricultural adviser for det britiske koloniministerium og besad en vidtstrakt erfaring fra ophold i Vestindien, Malaya og på Mauritius, samlede gennem mange år stof til denne bog. På hans opfordring har D. H. Grist, der havde arbejdet i Colonial Agricultural Service, Malaya, fuldført den. Desuden har mange specialister været tilkaldt, således dr. H. Greene fra Rothamsted Experimental Station, der har skrevet afsnittet om jordbundstyper i troperne.

Værket er ikke en tropernes landbrugsgeografi, men en velskreven letfattelig fremstilling af alle de problemer, naturvidenskabelige, driftsmæssige og økonomiske, der vedrører tropelandbruget. Første hovedafsnit »the